Woensdag 28 October 1942 — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No. 3739

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Asso. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Duitse terugtrekking in Westelijke Caucasus.

Alexanders leger maakt voortgang in Egypte.

Grote schijn-aanval in de nacht op Londen.

Roosevelt: „De uitkomst van de Slag om de Salomonseilanden is niet duidelijk".

Benesj verwacht Duitse „vredesvoorstellen".

Roosevelt tekent 15 milliard-dollar-wet voor de Marine.

MILLIARD VOOR DE MARINE.

Nog 15 milliard dollar werd heden door de Noordamerikaanse Marine beschikbaar gesteld om de offensieve kracht van de Marine op te voeren met duizenden vliegtuigen en vele drijvende vaartuigen. President Roosevelt tekende de tweede supplementaire aanbestedingswet in oorlogstijd en de wet waarin tot het sluiten van contracten machtiging gegeven wordt.

Het Congres kwam op Donderdag klaar met de wet. Hiermede werd het totale bedrag voor directe aanbestedingen voor de Marine sedert Juli 1940 gebracht op 67 milliard dollar. De wet gaf machtiging aan de Marine om contracten aan te gaan voor een bouwprogram om 2 millioen ton aan drijvende vaartuigen aan de vloot toe te voegen. Hieronder vallen een half millioen ton aan nieuwe vliegdekschepen, een half millioen ton aan kruisers, 900.000 ton aan torpedojagers en escorte-vaartuigen en 200.000 ton aan duikbootschepen. Tevens voorziet de wet in de aanwerving van 14.611 nieuwe bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen. (Washington, (AP) 27.10).

13 VLIEGDEKSCHEPEN IN AANBOUW.

Kapitein Leland Lovett, Directeur van de Publieke Betrekkingen voor de Marine, zeide in een redevoering tot de Verenigde Staten, dat 13 grote vliegdekschepen in aanbouw zijn, „die zijn ontworpen „om de strijd naar den vijand te brengen." Ook zeide hij, dat drie Liberty-vrachtschepen per dag zijn overgedragen aan de Marine en dat de tijd van de bouw verminderd van 141 tot 60 dagen. (Boston, (AP) 27.10).

COMMENTAAR VAN ROOSEVELT OP WILLKIE'S REDE.

Bij een commentaar, dat Roosevelt op de radiorede die Willkie Maandagavond gehouden heeft, zeide hij op zijn perskonferentie, „dat de Atlantische Brief van toepassing is op de gehele mensheid, gelijk de Staatssecretaris en ik verschillende malen tevoren gezegd hebben."

Bij het afleggen van die verklaring zeide Roosevelt, dat dit een vaststaande kwestie is en geen nieuws (Washington, (AP) 27.10).

„DE UITSLAG IS NIET DUIDELIJK."

Roosevelt echode de ontleding, welke vroeger op de dag door den Secretaris van Marine Frank Knox was gegeven zeide op zijn perskonferentie, dat de uitkomst van de slag die bij de Salomonseilanden woedt, niet duidelijk is. Hij weidde hierover niet uit. (Washington, (AP) 27.10).

EEN BOODSCHAP TOT HET HELLEENSE VOLK.

Premier Churchill zeide in een boodschap tot het Griekse volk op de verjaardag van de Italiaanse inval van Hellas: „De dag is niet ver meer, dat de gewapende strijdkrachten van Hellas met U zullen zijn om Uw geleden leed te wreken". In het afgelopen jaar hebben de indringers van Uw land gepoogd door bruut geweld en uithongering de branden van onafhankelijkheid te doven. Zij hebben gefaald en Uw moed en geest blijven een ware inspiratie voor de Verenigde Naties."

In een gelijksoortige boodschap zeide Anthony Eden van de „groeiende aantallen" der Helleense strijdkrachten in Libye. Hij verzekerde, dat men in Londen Uw koning. Premier en Minister van Defensie samen met de plannen uitwerken voor de bevrijding van Hellas in vol vertrouwen in de overwinning en de vrijheid, die elke dag nader komen". Eden zeide, dat de honger van de vorige winter evenveel doden heeft veroorzaakt als de oorlog tegen de Italianen en Duitsers, doch dat de weerstand voortduurt in de vorm van sabotage, burgerlijke ongehoorzaamheid en passieve obstructie (Londen, (AP) 27.10).

EEN REDE VAN PRESIDENT BENESJ.

Eduard Benesj, President van de Tsjechische Regering in Londen, zeide in een radio-rede tot zijn volk, dat 4 millioen Duitse soldaten werden gedood of buiten militaire actie werden gesteld door verwondingen tot eind Augustus van dit jaar. De rede werd gehouden aan de vooravond van de Tsjechoslowaakse onafhankelijkheidsdag. Hij zeide, dat deze cijfers werden verkregen door een „Quisling" verklaring rechtstreeks uit Berlijn. Hij beschreef Duitslands voedselsituatie als te vergelijken met die van het Keizerlijke Duitsland in 1917 en zeide, dat zijn binnenlands transport „beklagenswaardig is en dagelijks slechter wordt."

Benesj verklaarde, dat Italië de rol heeft gekregen van Oostenrijk in de vorige wereldoorlog en de zwakste schakel in de As geworden is. Benesj zeide, dat Duitslands offensief in het Zuiden van Rusland in Juli twee maanden te laat kwam vanwege een meningsverschil tussen Hitler en zijn Generaals over de vraag of zulk een offensief moest worden ondernomen.

Benesj zeide vernomen te hebben, dat de oorlogsraad van de nazies op 9 Augustus te Berlijn bijeenkwam en dat Hitler daarbij redetwiste met de Generaals Von Bock en Halder en de verovering van Stalingrad eiste tegen 15 Augustus. Hij zeide, dat Goering en anderen ten gunste waren van een defensieve oorlog in het Oosten om Duitsland tijd te geven voorbereidingen te treffen voor een tweede front in het Westen. Benesj raadde zijn luisteraars aan vredes-voelers te verwachten in redevoeringen van Hitler, Goering en Goebbels (Londen, (AP) 27.10).

DUITSERS NERVEUS.

Robert Bunnelle seint uit Londen:

Een betrouwbare bron zeide, dat de Duitsers nerveus zijn over de mogelijkheid van een invasie en als razend werken om hun verdedigingen op het vasteland te versterken op grond van de les, die zij geleerd hebben van de Russische weerstand bij Stalingrad. Die les is, dat een gewone stad, welke is versterkt met kazematten en andere sterktepunten, even doelreffend kan zijn als de gebruikelijke forten, zoals die bij Luik of Namen, die de Duitsers in Mei 1940 namen. De zegsman zeide, dat volgens ontvangen berichten de Duitsers de steden versterken van Rijssel tot Amiens en langs de grens van bezet Frankrijk van de kust tot Zwitserland.

Als symptoom van de invasie-vrees der nazies beschouwt men ook de dagelijkse verkenningsvlucht met vliegtuigen over Groot Brittannië om tekenen te ontdekken omtrent de plaats en de tijd waar en waarop de Britse en Noordamerikaanse strijdkrachten waarschijnlijk haar eerste krachtige slagen zullen toebrengen.

Een diplomatieke bron zeide ook berichten ontvangen te hebben omtrent voortdurende meningsverschillen tussen een factie aan welker hoofd Hitler en Generaal Alfred Jodl staan, en een andere partij, waaronder Veldmaarschalk Fedor von Bock en Kolonel Generaal Franz Halder behoren. Men zegt, dat Hitler en Jodl erop stonden om de aanvallen op Stalingrad voort te zetten en voorbereidingen te treffen voor aanvallen over het ijs van de Wolga, terwijl Von Bock en Halder wensten, dat de Duitsers zouden terugvallen naar sterkere en veiliger winterlinies achter de Don (Londen, (AP) 27.10).

EEN VICHY-VOORSTEL.

Een voorstel van de Vichy-Regering om vrijwilligersgroepen te vormen, die naar Dakar „of enig ander bedreigd punt van het Imperium" kunnen worden gezonden, ontving de ernstige aandacht in Vichy-kringen. Men zegt, dat het voorstel zou zijn ontstaan toen Maandag een resolutie werd goedgekeurd door studenten op een Regeringsschool nabij Vichy.

Deze resolutie werd uitgebreid over het gehele land en in de ochtendpers gereproduceerd, (Vichy, (AP) 28.10).

NIEUWE EISEN VAN DE AS AAN LAVAL.

De Britse radio zeide gisteravond in een uitzending naar het vasteland, dat de Duitsers in Parijs aan Laval de eis hebben gesteld om een groot tonnage van buitenlandse scheepsruimte in de Franse havens over te dragen aan de As. Het bericht zeide: „De eis voor de buitenlandse schepen omvat 35 Noorse, Helleense en Deense schepen met een totale scheepsruimte van 117.000 ton. Italië eist 13 van deze schepen op met een totaal van 36.000 ton. De druk op Laval nam toe, omdat Britse duikboten 24 schepen van de As sedert het begin van de maand troffen."

Het bericht werd eerst gemeld door het Hoofdkwartier van de Strijdende Fransen, dat de inlichting verstrekte aan de British Broadcasting Company. De Fransen verwierpen echter elke verantwoordelijkheid en geen andere bron werd gegeven (Londen, (AP) 28.10).

OEFENING IN LONDEN.

De Raf en de afweerbatterijen werkten samen om Londen gedurende de nacht een schijnluchtaanval op grote schaal te bezorgen. Londenaars hoorden het voortdurende geronk van vliegtuigen, die boven hun hoofden voorbijvlogen en zagen vele vliegtuigen, die gevangen werden in de stralen van de zoeklichten. De schijnluchtaanval was een oefening om de defensies van de stad op de proef te stellen (Londen, (AP) 28.10).

BIJ DAGLICHT NIETS TE VERMELDEN.

Het Britse Ministerie van Binnenlandse Veiligheid zeide in een communiqué, dat er heden bij daglicht niets te vermelden was (Londen, (AP) 27.10).

DE RAF IN RUSLAND.

Het nieuwsbureau van het Britse Ministerie van Luchtvaart maakte bekend, dat de Royal Airforce weer in Rusland opereert. Vliegers en vliegtuigen van het Kustcommando zijn gezonden om de convooien te helpen beschermen, die de oorlogsmaterialen naar Rusland brengen. Vliegers van de Royal Airforce gingen vroeg in de oorlog naar Rusland, doch keerden later terug nadat zij aan de Russische vliegers hadden geleerd hoe zij met Britse vliegtuigen moesten omgaan (Londen, (AP) 27.10).

EEN RECEPTIE VAN MEVROUW ROOSEVELT.

Verschillende Britse cabinetsleden, waaronder Eden en Attlee, woonden met de leiders van Londens burgerlijke en handelsleven een receptie en noenmaal bij ter ere van Mevrouw Roosevelt.

Bij een heildronk op Mevrouw Roosevelt herinnerde Eden eraan, dat de Verenigde Staten honderdduizenden wapenen zonden in 1940 toen Groot Brittannië alleen stond. Hij zeide: „Wij zullen het nooit vergeten en wij zullen nooit ophouden er dankbaar voor te zijn." Mevrouw Roosevelt zeide in antwoord: „Ik voel, dat de groeiende verstandhouding tussen ons misschien meer in de toekomst zal betekenen — en niet voor ons alleen doch ook voor de wereld — dan wij thans kunnen weten" (Londen, (AP) 27.10).

DE LEIDING VAN DE DEENSE REGERING.

Het Britse nieuwsagentschap zeide in een bericht uit Kopenhagen, dat volgens de Deense radio Koning Christiaan een besluit getekend heeft, waardoor hij „voor de duur van zijn ziekte de leiding van de Regering heeft overgedragen aan Kroonprins Frederik" Het besluit is getekend door den Koning en den Premier. Een laat bulletin zeide, dat de toestand van den Koning „weinig veranderde gedurende de dag hoewel zijn kracht enigszins toenam tegen de avond". De koning werd gewond toen hij onlangs van zijn paard viel (Londen, (AP) 27.10).

HONKONG WEER GEBOMBARDEERD.

De radio van Tokio zeide, dat Honkong hedenmorgen werd gebombardeerd door zeven B-25 bommenwerpers, doch dat geen schade werd veroorzaakt. Een vliegtuig zou zijn neergeschoten. (Londen, (AP) 28.10).

BOMBARDEMENTEN OP KISKA.

Een communiqué van de Noordamerikaanse Marine maakte bekend, dat 2 nieuwe bombardementsaanvallen werden gedaan op de Japanse installaties — met inbegrip van de duikbotenbasis — te Kiska in de Aleoeten (Washington, (AP) 27.10).

Het nieuws van vandaag.

Bij het schrijven van het „Nieuws van Vandaag" is nog weinig bekend omtrent de slag om de Salomonseilanden en evenmin heeft de Noordamerikaanse Marine iets gezegd omtrent een slag bij de Santa Cruz eilanden gelijk Tokio gisteren bekend maakte. De Secretaris van de Noordamerikaanse Marine, Frank Knox, zeide echter van de Japanse beweringen, dat zij waarschijnlijk weer op een van hun „vis-expedities" zijn. Roosevelt zeide ook zich bij Knox om te zeggen, „dat de uitkomst van de slag om de Salomonseilanden niet duidelijk is" (blz. 1).

De laatste berichten van het Egyptische front zeggen, dat het achtste leger zich verder een weg baant door Rommels mijnenvelden en sterkte-punten, terwijl honderden Noordamerikaanse, Britse en Zuidafrikaanse vliegtuigen aanvallende duikbommenwerpers en gevechtsvliegtuigen afsloegen en zelfs de concentraties van de As uiteensloegen. Men denkt, dat de langzame harde strijd door de verspreringen van de As zal voortduren alvorens voldoende grond gezuiverd is, zodat de Geallieerde tanks krachtig kunnen toeslaan naar Rommels pantserleger, de ruggegraat van het Afrika Corps. Een DNB-bericht van gisteravond zeide, dat de Britse tanks reeds „in golven aanvallen" aan de Noordelijke flank van de As-linie, waar volgens het Duitse agentschap het grootste deel van de Geallieerde tankstrijdkrachten zou zijn opgehoopt. Radio Rome zeide, dat „de vijand nog hoofdzakelijk aanvallen in Egypte doet op onze stellingen zonder te letten op de verliezen in manschappen en materialen". Dit is een phrase, die in deze oorlog reeds bekend geworden is en niet veel goeds voor de As-legers voorspelt (blz. 3).

In Rusland werden de Duitsers ten Noord-Oosten van de haven Tuapse aan de Zwarte Zee gedwongen tot de terugtocht. Na een vijandelijke strijdmacht omsingeld te hebben, zetten de Sovjes hun tegenaanvallen voort, terwijl Russische mariniers in de vijandelijke achterhoede met succes plotselinge overvallen doen op vijandelijke garnizoens (blz. 3).

Bij Stalingrad wisten de Duitsers in twee straten vooruit te komen. Op andere plaatsen werden zij afgeslagen en leden zij grote verliezen (blz. 3).

Londen onderging in de nacht een grote schijn-aanval van...... de Raf zelf (blz. 1). Op die manier worden de defensies beproefd om paraat te zijn als straks de vijand mocht verschijnen. Er zijn geen berichten omtrent grote aanvallen op het Europese vasteland.

Toestanden in Nederland.

Iemand die in de „Bunker" was op Curaçao.

Momenteel geen levensmogelijkheid in Nederland.

Indirecte sabotage in heel Nederland.

„Mofenzifters" op de radio maken het mogelijk Radio-Oranje te horen.

Kort gelegen was een Amigoe-man in de gelegenheid een aantal landgenoten te spreken, die betrekkelijk korte tijd geleden uit het moederland ontsnapt waren en die dus informaties uit de eerste hand konden verstrekken omtrent de toestanden aldaar. Bij het beschrijven hiervan beperken wij ons tot dingen van algemeen belang: toestanden. Hoe deze of gene de dans wist te ontsnappen, verdere persoonlijke evenementen e.d. laten wij achterwege, zowel omdat die voor algemene publiciteit geen waarde hebben, alsook omdat zij door gepubliceerd te worden aan de Duitsers een welkome gelegenheid zouden bieden er in den vervolge een stokje voor te steken.

Wat vooral bij zulke uitgewekenen treft is hun onvervalste Oranje-liefde en brengt men het gesprek daarop, dan getuigen zij ook allen onomwonden, dat in het huidige Nederland lieden die vroeger aan geen Oranje dachten, thans vurig Oranje-gezind zijn. Op zichzelf is dit natuurlijk een verheugend verschijnsel, al is het te hopen, dat zulke nieuwbakken Oranjeklanten hun liefde ook leren begrijpen en funderen, zodat wanneer straks werkelijk de Oranjewimpel weer over Nederland waait, zij hun nieuwe liefde trouw zullen blijven. Liefde uit reactie geboren is meestal van korte duur.

In Frankrijk zelf heeft men dit „patriottisme" steeds in veel sterker mate gekend dan te onzent en het is merkwaardig, dat ons verteld werd, hoe men als symbool van deze liefde den grijzen maarschalk Henri Philippe Pétain neemt.

Vooral in het onbezette gedeelte moet men van Charles de Gaulle weinig hebben; in het bezette gedeelte daarentegen dweept ieder met De Gaulle. Over het algemeen zegt men dat de stemming in het bezette gedeelte veel sterker anti-Duits is, dan in het onbezette gedeelte, waar men immers de oorlog zelf niet of in mindere mate heeft medegemaakt. De sociale toestanden in beide gedeelten zijn erg slecht, maar in het onbezette gedeelte zo mogelijk nog slechter. Het allerslechtst, zo vertelde men, is het evenwel in Spanje. Daar is de ellende afgrijzenwekkend.

De verdeling van Frankrijk in twee op verschillende wijze geadministreerde en van elkander geheel afgezonderde gedeelten van het ene Frankrijk, wordt door allen als de slimste opzet van den Duitser gezien.

Een van de mensen, die wij spraken, een jeugdige katholiek, had een tijd lang in een Duitse gevangenis in het bezette gedeelte van Frankrijk doorgebracht.

Gevraagd naar het eten in de gevangenis, zeide de man, dat dit feitelijk nogal medeviel, dank zij het Rode Kruis, dat aan politieke gevangenen in de bezette zone extra voedsel verstrekt. Onze zegsman, om politieke redenen uit ons vaderland ontsnapt, werd ook als zodanig beschouwd. Behalve het gewone gevangenisvoedsel dat hoofdzakelijk uit bonen met bonenwater met wat brood bestaat (in het onbezette gedeelte krijgt men niet veel meer) kreeg onze vriend van het Rode Kruis nog dagelijks een halve liter gort, een klein driehoekig kaasje, drie vitamine-biscuits, en 's Zondags een weinig marmelade.

Wat hij verder kreeg was... slaag. Hieromtrent ondervraagd zeide de man, dat de berichten omtrent ranselpartijen in de gevangenissen inderdaad dagelijks voorkomen, d.w.z. in de door de Duitsers gehouden gevangenissen. Om geslagen te worden is geen veroordeling of wat ook nodig. Bij een minste vergrijp, een onwillige houding, een lelijk woord tegen een onderofficier of zo, wordt men medegenomen naar de zg. „Bunker", het in deze oorlog ontstane woord voor de Duitse folterkamer, en ook in ons land overal bekend. Deze Bunkers zijn ingericht in de kelders. In het midden staat een betonblok van ongeveer kniehoogte. Daar wordt men plat opgelegd en vervolgens op de blote rug met leren riemen gekastijd.

Verhalen omtrent ander soort folteringen kon deze zegsman niet bevestigen, daar hij ze zelf nimmer ondervonden had. Hij was zelf ook niet vastgebonden geweest op het Bunkerblok, doch door andere Duitsers vastgehouden. Zulk een ranselpartij kan tot 10 minuten duren, na afloop waarvan de beulen hun slachtoffer laten liggen om bij te komen.

De vluchtelingen kenden ook verschillende gefusilleerden, wier namen ook in Curaçao in de pers gepubliceerd zijn. Een hunner kende niet minder dan 18 zulke slachtoffers, allen veroordeeld wegens „hoogverraad." Men is erg grif met het beschuldigen van communistische propaganda, sabotage e.d., zo vertelde er ons een, vaak ook uitgedachte sabotage. Steevast krijgt men een verdediger. Deze verdediger is echter een Duitse officier, die wel zal oppassen zijn mond te openen, want daar krijgt hij zelf last mede. Een vertelde ons, dat het proces meer dan een maand geloper had. Na hun veroordeling kregen de veroordeelde 18 jongemensen nog drie dagen. Hun werd wel toegestaan in die drie dagen geestelijke bijstand te ontvangen en één brief te schrijven. Tenslotte werden zij geblinddoekt en met het gelaat tegen een muur geplaatst en achterin het hoofd geschoten. Dit is de vaste wijze van fusilleren bij de Duitsers. „Ik weet dat ze als held gestorven zijn voor ons land" aldus een van de mensen, die het van nabij had medegemaakt.

Over het leven in Nederland wist men te vertellen, dat het schrikbarend duur is en in de steden erg armoedig. Als voorbeeld noemde er één schoenen. Een paar schoenen kost 60 — 70 gld. Men kan ze ook van 30 gld. krijgen, doch dan zijn ze van papier, en na een maand kan men ze weggooien. Op het land vindt men altijd nog iets. De prijzen zijn ontzettend gestegen. De salarissen gaan gewoon door, men ontvangt dezelfde salarissen als voor de oorlog, met 5% duurtebijslag, maar dat is niets ten aanzien van de be-

staande prijzen, zo vertelde ons een gewezen gemeente-ambtenaar.

De stemming is prima, ook in de grote industrie. Rechtstreekse sabotage is erg gevaarlijk, maar andere dingen komen gedurig voor. Er wordt in de prachtige grote Nederlandse fabrieken alleen voor Duitsland gewerkt. Uit Berlijn komt nu bijvoorbeeld een tekening. De directie zegt, dat ze een bepaald teken in de tekening niet begrijpt.

Dan moet het ding eerst weer op en neer naar Berlijn om opheldering. Als alles klaar is, ontbreekt er juist één materiaal. Weer oponthoud. Een term kan in Nederland onbekend zijn. Van een bepaald gevraagd alliage heeft men in Nederland nooit gehoord en als Berlijn dan toelichting geeft, ontbreekt de daarvoor geschikte gietvorm.

— Is het waar, dat er zoveel Duitse soldaten in grachten en kanalen gegooid worden?

Het was wel eens voorgekomen, maar de straffen hierop zijn zo onbarmhartig, dat het zeker uitzonderingen zijn.

Wat vaak voorkomt zijn Duitsers, die zelfmoord plegen, omdat ze een aanzegging hebben gehad naar het Oosterfront gestuurd te worden en daar bestaat doodangst voor. De Duitse autoriteiten geven dan gaarne de schuld aan de Nederlanders, die ze in het water geduwd zouden hebben. Maar de Nederlanders zijn heus wel wijzer en weten veel betere methoden om de Duitsers dwars te zitten.

In Delft, vertelde er een, werd gedregd naar iemand die toevallig in het water terecht gekomen was. In plaats van den man kwamen 6 lijken van Duitse soldaten naar boven en daarop heeft de Duitse overheid het verder dreggen naar den eigenlijken drenkeling maar verboden......

Het ongelooflijke blijkt toch waar te zijn, namelijk dat de vreugde waarmede men de Raf in Nederland begroet intens is. Velen hebben dit voor een propaganda-praatje gehouden maar wien men het ook vraagt, onafhankelijk van elkander zegt iedereen hetzelfde. Motief: het is een gruwelijke remedie, maar de enige om zich van het Duitse schrikbewind te ontdoen.

Naar de Radio-Oranje luistert ieder. Maar meer nog naar de „Brandaris", die veel meer populair is. Toevalligerwijze publiceren wij juist vandaag op blz. 4 een bericht uit Londen, volgens hetwelk de „Brandaris" in Radio-Oranje zal worden opgenomen.

Speciale „Moffenzifters" kan men krijgen om de door de Duitsers verwekte stoornis weg te werken. Iedereen heeft deze „Moffenzifters" zoals ze vlotweg genoemd worden, en iedereen luistert.

Als wij daarop vragen, of men mogelijk ook Curaçao of Suriname kan horen, blijkt dit niet te kunnen. Maar hierdoor komt het gesprek op onze vrije gebiedsdelen en tot grote vreugde blijkt, dat in vele kringen in ons vaderland de betekenis van deze vrije gebiedsdelen steeds meer beseft gaat worden. Men leest erover, men spreekt erover. En ook dit is een belofte voor de toekomst.

Curaçao.

Gouverneur reikt Kruis van Verdiensten uit.

Gistermorgen werd in het Waterfort door Zijne Excellentie den Gouverneur het Kruis van Verdienste uitgereikt aan een bootsman [1]), die door zijn heldhaftig gedrag een schip wist te behouden.

Militaire troepen stonden opgesteld toen Zijne Excellentie Gouverneur Doctor Petrus Albertus Kasteel aankwam. Verschillende autoriteiten gaven van haar belangstelling blijk. Aanwezig waren o.a. buiten vele Officieren de Heer Henry E. Kiès, Dominee Johannes Mietes, Commandant Drs. Johannes H. G. Mulders van de Burgerwacht.

Bij deze biezondere plechtigheid sprak Zijne Excellentie de Gouverneur de volgende rede uit:

Mijnheer de Algemeen Militair Commandant.

Geachte aanwezigen,

U wilt mij wel veroorloven, een kort woord te spreken bij deze biezondere plechtigheid.

Als Harer Majesteits vertegenwoordiger heb ik de eer, uitvoering te mogen geven aan Hoogstderzelver besluit van 15 Mei 1941, No. 5, waarbij Bootsman M. op voordracht van den Heer Minister van Scheepvaart door de Koningin is toegekend Het Kruis van Verdienste.

Hare Majesteit heeft deze biezondere onderscheiding toegekend omdat U, bootsman, zoals het Koninklijk besluit zegt „in de nacht van 21 op 22 Februari 1941 moedig en met beleid optrad bij de leiding van het blussingswerk van door talrijke brandbommen ontstane branden, waardoor werd voorkomen, dat het schip tot doelwit kon worden gekozen voor brisantbommen en daarmede voor ernstige averij werd behoed".

Gij weet, dat Hare Majesteit een zeer hoge waarde toekent aan deze onderscheiding; in Londen is de Koningin gewoon, ze persoonlijk uit te reiken en het is de uitdrukkelijke wens van onze geëerbiedigde Vorstin, dat in de overzeese Gebiedsdelen de Landvoogden dit doen in Haar naam.

Volgaarne kwijt ik mij van deze eervolle opdracht. Zij heeft zin.

Er zijn onderscheidingen, welke worden toegekend voor goed vervulde representatie; er zijn er, die gegeven worden voor trouwe dienst; er zijn er, die volgen op biezondere wetenschappelijke of technische praestaties.

In eigen orde hebben zij alle een zekere waarde.

Maar het is toch iets anders een onderscheiding te verwerven voor „moed en beleid" tegelijk. Want het geldt hier de erkenning van deugden in de hoogste zin des woords: van deugden, die werden beoefend in de allermoeilijkste omstandigheden, op een brandend schip, onder het vuur van den vijand, in de nacht.

Van deugden, beoefend bij de verdediging van aardse waarden, zo groot, dat zij de grenzen van de tijd overschrijden omdat Vaderland en eigen volksbestaan goederen zijn, kostbaarder dan puur goud, dan beroemde bouwwerken, dan onschatbare bibliotheken, dan de schitterendste schepen, ja, dan het menselijk leven van den enkeling zelf.

Gij hebt, worstelend met de vlammen, aan geen wijsgerige dingen gedacht; alleen aan schip en bemanning, die beveiligd moesten worden om en voor het vaderland.

Met de eenvoud, die het kenmerk is van ware heldenmoed, hebt gij gedaan, wat gij uw simpele plicht achtte en misschien denkt gij bij u zelf, dat al deze drukte eigenlijk niet nodig is en dat het van zelf spreekt voor het vaderland te staan, ook als de dood dreigt in verschrikkelijke vorm: door vuur, verstikking of verdrinking in het ijskoude water in de donkere nacht.

God dank als gij er zo over denkt.

Maar het belet de Regering niet, mannen als u te onderscheiden.

Als de strijd volstreden zal zijn, als Nederland weer hersteld is, als gij zult terugkeren bij vrouw en kind dan zullen zij weten, dat hun man en vader een held was.

Wie u zullen zien later, zullen — zolang er goede vaderlandse harten kloppen — zich herinneren en aan elkaar zeggen: Hij was een dergenen, aan wie Nederland zijn vrijheid dankt.

Dat is de toekomst.

Maar wij staan nog midden in de strijd.

Mannen als gij zijn het, die van de zee uit hun lichtbundels van hoop doen stralen door de duisternis van het leed, dat Nederland omhult, die aan de machtelozen seinen dat anderen de goede strijd strijden.

Mannen als gij zijt het levend voorbeeld voor anderen.

Gij ziet hier bij u en begroet ze met mij, een nieuwe groep jonge mannen, die zo pas met groot gevaar er in geslaagd zijn, de gevangenis te ontvluchten, die Nederland is geworden en die bereid zijn de rijen aan te vullen van hen, die rond onze onbuigzame Koningin, de goede strijd streden en strijden.

Dàt is het, wat gij hebt bereikt.

En dat is de zin van de plechtigheid, waartoe wij hier samen zijn; een plechtigheid, die herinnert aan gedane en aan te vervullen plicht.

Laat zij voor ieder van ons wezen een prikkel, om het uiterste te geven voor de bevrijding van het vaderland in Nederlands Indië.

Moge, zoals Hare Majesteit het zo verheven uitdrukte in Haar laatste radio-rede, toen Zij vermoorde landgenoten herdacht, wij ook uit de herinnering van heldendaden als er nu een wordt erkend, „de kracht putten datgene in ons zelf zuiver te houden waarvoor levens worden gewaagd en gegeven: de vrijheid en de eer van Nederland".

Leve de Koningin! Hoezee, hoezee, hoezee!

Hierna feliciteerde Zijne Excellentie de Gouverneur den bootsman. De tweede persoon, die feliciteerde was de Heer H. E. Kiès.

Na de officiële plechtigheid trok men naar de cantine, waar de eredrank gedronken werd. De Voorzitter van het Apostolaat ter Zee, de Heer Constan Cassiano overhandigde den bootsman namens het Apostolaat ter Zee een vulpen en potlood met inscriptie.

Zijne Excellentie de Gouverneur onderhield zich met de Nederlanders, die pas op Curaçao zijn aangekomen.

Tot slot steeg de Gouverneur op een stoel om deze jonge Nederlanders toe te spreken. Uitbundiglijk roemde Zijne Excellentie de liefde van het Curaçaose volk voor het Huis van Oranje. Dit was ook weer gebleken bij het bezoek van Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard. De Prins was dan ook vol bewondering geweest over deze echte liefde. Er waren vrouwtjes in de cunucu geweest, die haar jurken stuk knipten om haar huisje te versieren. Zijne Excellentie wees nog op het Nederlands karakter van Curaçao, dat ook bleek in de oude huizenbouw.

„Mochten er onder U zijn" vervolgde de Gouverneur, die naar Engeland zullen gaan, houdt dan de Nederlandse naam hoog. Critiseer niet te veel op de Engelsen. Zij hebben een andere aard dan wij. Wij willen snel handelen. Zij gaan misschien langzamer, maar gaan nimmer terug. Zij zetten door met opoffering van alles. De Nederlanders hebben een goede naam in Engeland en in de Verenigde Staten. Helpt mede die te behouden. Blijft denken aan uw toekomst in een Vrij Nederland. Denkt aan uw moeders, vrouwen en kinderen en dat zal u doen volhouden tot het uiterste".

Met een „Leve de Koningin" eindigde de Gouverneur. Nog lange tijd bleven de aanwezigen bijeen om deze biezondere bijeenkomst te vieren.

[1]) de naam mag om begrijpelijke redenen niet genoemd worden.

WEEST OP UW HOEDE!

De Openbare Gezondheidsdienst schrijft ons:

Zoals eenieder uit ervaring bekend, komen in het begin van de regentijd veel gevallen van buikziekten voor. Dit komt omdat het regenwater tal van ongerechtigheden meespoelt tot in uw putten en tot in uw regenbakken. Daarom kookt uw drinkwater. Dan bent u veilig. Drinkt u het ongekookt, dan loopt u de kans typhus of dysenterie bacillen op te drinken en wordt u ziek.

Regen maakt bodem en vuilnisbelten vochtig en doet de vliegenlarven uitkomen. Het zal u wel weer opgevallen zijn, dat het aantal vliegen is toegenomen. Slaat ze dood! De vlieg is een allersmerigst beest. Gaat bij voorkeur op afval en ontlasting zitten. En daarna op uw voedsel. Voor van uw voedsel geproefd te hebben, braakt de vlieg wat van haar maag inhoud uit. Intens vies.

Vernietig ze waar u kunt, want zij brengen met haar poten en door haar braaksel typhus en dysenterie bacillen op uw voedsel. Voorkom broedplaatsen in uw omgeving. Hebt u een schoon erf en geen vuilnishoop of open vuilnisbak op uw erf, dan komen er ook geen vliegen. Tenzij u vee houdt! Maar volgens de wet is het verboden om vee te houden in het stadsdistrict. De Openbare Gezondheidsdienst gaat streng controleren. Indien u wel vee houdt volgt boete. En voor de andere districten de goede raad, houdt het vee uit de buurt van de woonhuizen. Waar vee is, zijn vliegen, waar vliegen zijn, bestaat gevaar voor infectieziekten. Uw gezondheid is een voornaam iets, helpt mede in uw eigen belang, houdt uw erven schoon, zorgt voor gesloten vuilnisbakken, kookt uw drinkwater. Leidingwater is betrouwbaar.

BURGERWACHT CURAÇAO.

Aan de hoekmeters wordt verzocht zich een dezer dagen te vervoegen op het bureau Burgerwacht, Wilhelminaplein 2, teneinde een revolvertas, verdere munitie en een bivakmuts in ontvangst te nemen. Revolver ook mede brengen.

De Prins der Nederlanden in Paramaribo.

Jongstleden Maandag heeft de Prins der Nederlanden over de radio-telefoon van Paramaribo uit met Prinses Juliana in Ottawa gesproken. Het gesprek duurde acht minuten.

Zoals reeds is gemeld, was gisteren, Dinsdag, de rondrit de grote gebeurtenis van de dag. Deze rondrit duurde meer dan 2 uur. De stoet stopte bij de voornaamste kerken, synagoges, moskeeën en hindoe-tempels, bij het Zeemanshuis, bij de Militaire Tehuizen en kampementen. Vele daarvan werden bezocht. Overal stonden grote, juichende volksmenigten. De geestdrift tart iedere beschrijving. De Prins heeft in deze korte tijd een geweldige persoonlijke populariteit gewonnen.

In het Zeemanshuis sprak de Prins der Nederlanden met alle daar aanwezige zeelieden afzonderlijk. Een der treffende ogenblikken was, toen de Prins der Nederlanden langs het huis van een 103-jarige dame kwam; deze stond op het balcon en wuifde met een vlaggetje. De stoet reed expres zeer langzaam en de Prins wuifde hartelijk terug. Het meest opmerkelijke is het persoonlijk contact van Prins en bevolking. Overal komen dichte menigten om Hem heen staan. De vrouwen lichten de kinderen op om den Prins goed te zien en velen raken den Prins vol eerbied aan.

Dit bezoek overtreft werkelijk alles wat op dit gebied ooit is geschied.

Gistermorgen heeft de Prins ook nog met een rivierboot het district „Groningen" bezocht. Ook hier kende de geestdrift geen grenzen.

Gistermiddag was er een défilé der gehele bevolking langs den Prins. Dit vond plaats op het Gouvernementsplein. Padvinders, schoolkinderen, verenigingen, corporaties, allen met vlaggen, namen er evenals hoge ambtenaren en officieren aan deel. De eindeloze menigten, die langs den Prins trokken, juichend en zingend, boden een aanblik, die ongekend was. Zó iets is in Suriname nog nimmer te voren gezien (G.P.D., Paramaribo, 28.10).

BUITENLAND.

EX-PRESIDENT VAN COLOMBIA IN DE VERENIGDE STATEN.

Eduardo Santos, de vroegere President van Colombia, arriveerde met echtgenote aan boord van de Clipper voor een langdurig bezoek aan New York en Washington. Hij werd verwelkomd door hoge Noordamerikaanse autoriteiten.

Santos arriveerde temidden van berichten, dat hij mogelijk Ambassadeur in de Verenigde Staten zal worden. Hij weigerde dergelijke berichten te bespreken en was over het algemeen ook zwijgzaam over de internationale toestanden. Hij beschreef zijn bezoek als een vacantie en zeide, dat hij en echtgenote 5 maanden tot een jaar zouden kunnen doorbrengen in de Verenigde Staten. De ex-president zeide, dat hij naar New York zou gaan na een verblijf van enkele dagen in Miami.

Santos is op zijn eerste bezoek in de Verenigde Staten sedert kort voor hij het Presidentschap van Colombia aanvaardde. Hij merkte op verheugd te zijn, dat de betrekkingen tussen Colombia en de Verenigde Staten „zo goed mogelijk" zijn. Santos, die het blad „El Tiempo" in Bogota uitgeeft, zeide in antwoord op vragen, dat het dagbladbedrijf in Colombia minder problemen heeft dan die in sommige andere Zuidamerikaanse landen heersen en voldoende voorraden krantenpapier heeft (Miami, (AP) 27.10).

BETOGING VAN CHILEENSE STUDENTEN.

Verschillende honderden studenten hernieuwden de demonstraties voor de Noordamerikaanse Ambassade in Chili met de eis, dat de Noordamerikaanse Regering een klacht zal publiceren over de beschuldigingen van Welles dat Chili wordt gebruikt als basis voor spionnen van de As (Santiago, Chili, (AP) 27.10).

DE STEUN VAN DE NOORDAMERIKAANSE LUCHTMACHT.

De Britse Minister van Luchtvaart Sir Archibald Sinclair voorspelde in een redevoering, dat de Noordamerikaanse luchtstrijdkrachten een „machtige en verpletterende versterking zullen brengen voor het bombardementsoffensief tegen Duitsland."

Hij zeide: „De Noordamerikanen gaan meedoen. Hun bombardementen zijn verbazend zuiver geweest. Mijn mening is, dat zij een machtige en verpletterende versterking zullen brengen voor het bombardements-offensief tegen Duitsland" (Londen, (AP) 27.10).

WAT DE DUITSERS ZEGGEN.

De Duitse radio-uitzendingen beweerden, dat het aantal Britse tanks, dat vernield werd in de slag van NoordAfrika, gestegen is tot 306 (Berlijn, (AP) 28.10).

Van de Fronten.

HOE HET GETIJ BIJ STALINGRAD KEERDE.

Henry Cassidy seint uit Moskou:

Hoe het getij van de slag bij Stalingrad een maand gelegen werd gekeerd door een gemotoriseerde divisie, welke de Wolga bij daglicht overstak, werd verteld in een bericht van het legerorgaan „Rode Ster". Dat geschiedde toen de Duitsers van mening waren, dat de val van Stalingrad nog slechts een quaestie van uren was. Het bericht zeide, dat drie regimenten van Generaal Rodintzevs divisie, met artillerie en voertuigen een lange geforceerde mars maakte van diep in het achterland tot de Oostelijke oever van de Wolga. Zonder te wachten op een betrekkelijk veilige oversteek des nachts ging de divisie naar de Westelijke oever over in schuiten en boten onder vuur van luchtaanvallen bij daglicht. Het bericht zeide, dat een boot tot zinken gebracht werd en 20 van de 40 inzittende mannen gedood werden, doch de rest de oversteek volbracht.

De grootste last van Stalingrads verdediging werd toen gedragen door de artillerie, waarbij Duitsers met automatische geweren de batterijen aanvielen. Rodintzevs divisie sloeg zich verschillende malen een weg uit de omsingeling en ging in actie, terwijl haar achterhoede zich nog op de Oostelijke oever van de rivier bevond en haar hoofdkwartier slechts 5 meter van de Westelijke oever. Een regiment werd afgezonderd, doch Rodintzev weerstond de aanval. Hij nam de Duitsers bij verrassing en hergroepeerde zijn strijdkrachten. Het bericht zeide, dat hiermede een einde kwam aan de eerste periode van de slag. Sedertdien was de divisie gewikkeld in de tweede periode van de soliede verdediging (Moskou, (AP) 27.10).

NAZIES TERUGGESLAGEN IN WESTELIJKE CAUCASUS.

Naar vermeld wordt trekken de Duitsers zich terug in een sector van de Caucasus ten Noord-Oosten van Tuapse nadat de Russen hun offensief tegenhielden en verschillende tegenaanvallen deden. „Rode Ster" zeide, dat de Russen een belangrijke heuvel heroverden, die een sector beheerst en voortgaan de vijand terug te dringen.

De ommekeer in de Caucasus, waar de Duitsers reeds wekenlang een offensief voeren, was de meest belangrijke ontwikkeling, die gemeld wordt in de militaire berichten van heden. Van Stalingrad zeiden berichten, dat de Duitsers voortgaan met massa-aanvallen in een fabrieksdistrict zonder belangrijke resultaten te behalen.

„Rode Ster" gaf de eerste bijzonderheden van de Caucasische campagne ten Noord-Oosten van Tuapse, die 2 dagen geleden voor het eerst gemeld werd in een Sovjet-communiqué. Het bericht zeide, dat de Duitsers verschillende weken geleden een offensief inzetten in een poging door de heuvels aan de voet van de Caucasus-bergen door te breken en de Zwarte Zee te bereiken in het district van Tuapse. „Rode Ster" zeide, dat de Russen met succes een belangrijke verkeersweg in hevige gevechten verdedigden, waardoor de vijand gedwongen werd een flankmanoeuvre uit te voeren. Hieraan werd toegevoegd, dat de ravijnen en kloven deze manoeuvre vergemakkelijkten en de Duitsers grote strijdkrachten van vliegtuigen en mortieren gebruikten om de opmars van hun troepen te dekken en alzo zware druk oefenden op de Russische eenheden. Na op sommige punten te zijn doorgedrongen in de diepte van de defensie, zeide „Rode Ster" wierpen de Duitsers grote strijdkrachten van infanterie in de strijd, waaronder speciaal geoefende alpinisten-troepen. Zij bezetten twee dorpen en verschillende belangrijke heuvels.

„Rode Ster" vertelde verder, dat de Russen een heuvel van voren en van twee flanken aanvielen, waardoor het vijandelijke garnizoen met omsingeling werd bedreigd. In een nachtelijke aanval brak de vooruitgeschoven Russische garde door de vijandelijke frontlinie heen, bestormde de heuvel en ruimde de schutters met automatische geweren op de top op met handgranaten. De daaropvolgende operaties hadden tot resultaat, dat een vijandelijk bataljon, welk de heuvel verdedigde, verslagen werd. Naar vermeld wordt zetten de Russen hun offensieve operaties voort.

De berichten van de slag bij Stalingrad leggen nadruk op de hevige verliezen, die de Duitsers lijden in aanvallen op het Noordelijke industriële deel van de stad. „Rode Ster" zegt, dat de vijand poogt voort te rukken en de fabrieken ten koste van alles te bezetten, niettegenstaande de grote druk op zijn mankracht en machines.

Nieuwe Duitse strijdkrachten van infanterie, tanks en vliegtuigen zouden zijn geconcentreerd in een poging om de koppige weerstand van het Rode leger te breken. „Rode Ster" zeide, dat de nazies onophoudelijke massa-aanvallen deden gedurende de laatste 24 uur, doch dat de Russen de aanvallen afsloegen en een steeds grotere tol eisen van den vijand, waaronder 900 doden in een kleine sector (Moskou, (AP) 28.10).

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

Het Russisch middagcommuniqué luidt als volgt: „Gedurende de nacht van 28 October bestreden onze troepen den vijand in de gebieden van Stalingrad en ten Noord-Westen van Tuapse. Geen veranderingen vonden plaats op andere fronten. In het gebied van Stalingrad duurde de strijd voort tegen grote infanterie- en tankstrijdkrachten van den vijand. Niettegenstaande de vijandelijke numerieke meerderheid werden alle aanvallen afgeslagen. Ten koste van hevige verliezen slaagden de Duitsers erin langs twee straten voortgang te maken. Volgens onvolledige gegevens werd een bataljon van de vijandelijke infanterie opgeruimd en werden 5 tanks, 23 blokhuizen en uitgravingen en 40 lorries met verscheidene oorlogsmaterialen vernield. Ten Noord-Westen van Stalingrad zette de vijand zijn vruchteloze aanvallen voort in een poging een bewoonde plaats te heroveren, die enkele dagen geleden door de Sovjettroepen werd genomen.

Ons geweer- en artillerie-vuur sloeg de aanvallen af en ruimde ook ongeveer 850 Roemeense officieren en manschappen op. Ons luchtdoelgeschut schoot 6 vijandelijke vliegtuigen neer. Ten NoordOosten van Tuapse voerden onze troepen actieve operaties.

Een vijandelijke concentratie van ongeveer een regiment infanterie werd waargenomen in een diep ravijn. Onze troepen brachten een plotselinge slag en ruimden ongeveer twee compagnieën van de vijandelijke infanterie op. Ten Oosten van Novorossisk drongen de Sovjet-mariniers door in een bewoonde plaats, die door den vijand bezet was en doodden er 500 Duitsers. Tevens vernielden zij twee machinegeweren en veroverden zij enkele documenten" (Moskou, (AP) 28.10)

HET ACHTSTE LEGER BREEKT VERDER DOOR.

Stephen Barber seint uit Caïro:

Het achtste Britse leger brak onder de steeds toenemende offensieve steun van de Geallieerde luchtmacht verder door binnen de woestijnstellingen van de As. Dit werd gedaan in een grote manoeuvre, welke erop berekend is een trechter te maken voor de colonnes, die een beslissend gevecht met de vijandelijke tanks moeten aangaan.

Tot nu toe is het werkelijke gevecht tussen de zware grondstrijdkrachten niet begonnen na vier dagen van felle gevechten om betere stellingen op initiatief van de Geallieerde strijdkrachten. Minder grote tankgevechten worden gemeld, doch zij zijn onbeslissend. De voorbereidende werkzaamheden worden overgelaten aan de infanterie, die het doolhof van versperringen over mijlen van zanderige mijnenvelden opruimt alsmede aan de luchtmacht, die reeds langer dan een week op meedogenloze wijze hamert op de vooruitgeschoven stellingen van de As. De Geallieerde luchtstrijdkrachten hebben volledige overwicht boven land en zee (Caïro, (AP) 27.10).

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

Het gezamenlijke oorlogscommuniqué van het Midden-Oosten luidt:

„In de nacht van Maandag maakten onze strijdkrachten verder voortgang. Gisteren ontwikkelde zich een slag tussen pantserstrijdkrachten op grotere schaal dan tot nu toe het geval was. Na hevige gevechten werd de vijand verdreven met belangrijke verliezen. Onze eigen verliezen in tanks waren licht. De strijd duurt voort.

Er was geen vermindering in onze aanvallen gedurende de nacht van 26 op 27 October. Een Junker 87 werd neergeschoten en andere werden beschadigd door onze nachtgevechtsvliegtuigen op offensieve patrouillevluchten. Gisteren verdeelden de Geallieerde lichte bommenwerpers en gevechtsbommenwerpers hun aanvallen op de vijandelijke concentraties, voorste landingsterreinen en deden zij een aanval op de kaden van Matruh. De vijand was voornamelijk in het defensief, doch gisteren laat in de avond poogde hij met Stuka's een aanval te doen op onze voorste troepen. Deze aanval werd echter met succes onderschept door onze gevechtsvliegtuigen, die de aanval uiteensloegen en 13 vijandelijke toestellen vernietigden. Het totale aantal voor de dag was 18 en weer werden evenveel beschadigd. De meeste vijandelijke verliezen worden geleden in gevechtsvliegtuigen en het is thans bekend, dat nog 3 vijandelijke gevechtsvliegtuigen vernield werden, waaromtrent geen bekendmaking werd gedaan op 26 October. De aanvallen van vijandelijke gevechtsvliegtuigen en bommenwerpers op Malta duren voort, doch weinig schade wordt gemeld. Van deze en andere operaties keerden 6 onzer vliegtuigen niet terug" (Caïro, (AP) 28.10).

DE STRIJD OP DE STILLE ZUIDZEE.

Noordamerikaanse en Japanse oorlogsschepen ploegden door het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan in een titanische strijd om het bezit van het vliegveld op Guadalcanal, terwijl op het land zelf de grondstrijdkrachten zijn gewikkeld in een dodelijk gevecht. De laatste berichten van de gevechtszone toonden aan, dat de strijd op verwoede wijze wordt voortgezet over een uitgebreid gebied. President Franklin D. Roosevelt en Frank Knox zeiden, dat de resultaten nog niet duidelijk zijn. 2 Japanse torpedojagers werden tot zinken gebracht volgens het communiqué, dat gisteravond door de Marine werd uitgegeven, terwijl een vijandelijk slagschip werd getroffen en een kruiser ernstig werd beschadigd en nog een torpedojager werd verminkt. In de gevechten op de Noordelijke kust van Guadalcanal braken de Japanse strijdkrachten door de Noordamerikaanse Zuidflank heen gedurende de nacht van 25 op 26 October, doch zij werden teruggeworpen door de troepen van het leger, die de tijdelijk verloren stellingen heroverden. Aan de Westflank, die door de Mariniers wordt gehouden tegen een serie van heftige aanvallen, die sedert Vrijdag voortduren, meldde de Marine, dat de vijand gedwongen werd grond af te staan in hevige gevechten" (Washington, (AP) 28.10).

JAPANSE LUCHTBASIS AANGEVALLEN.

Het Chinese nieuwsagentschap deelde mede, dat Chinese vliegtuigen de Japanse luchtbasis te Yuntsjeng in het Zuiden van de provincie Sjansi gisteren hebben aangevallen. Ook schoten zij 2 vijandelijke gevechtsvliegtuigen neer in de provincie Yunnan in het Verre Zuiden (Tsjungking, (AP) 27.10).

ALLERLAATSTE NIEUWS

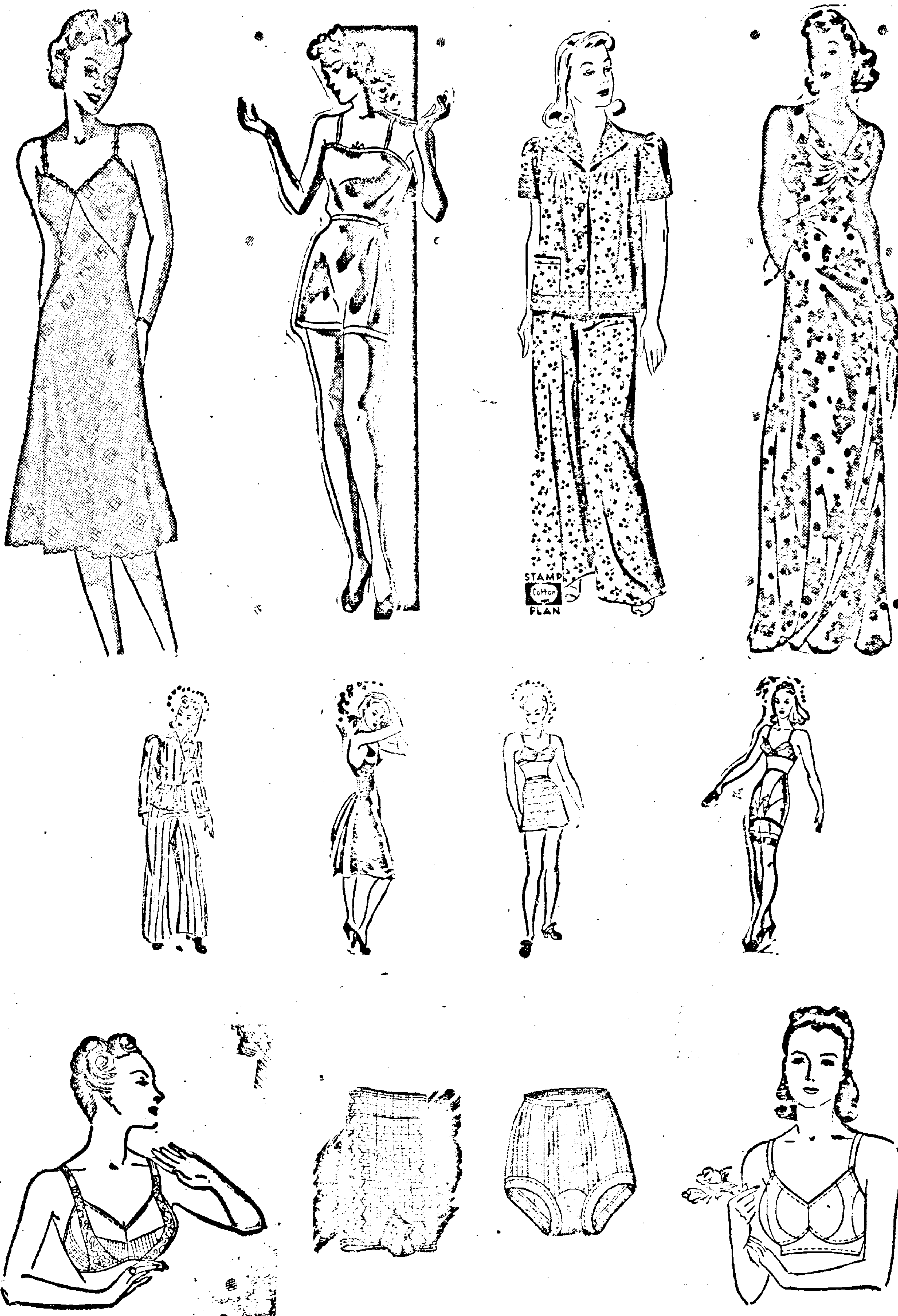
— **New York:** De radio van Tokio ging voort beweringen om te roepen betreffende overwinningen op de Noordamerikaanse strijdkrachten in het gebied van de Salomonseilanden. Daarmede vermengd was echter de waarschuwing van „marine-kringen", dat „de slag nog in voortgang is en het uiteindelijke resultaat daarom niet kan worden voorzien". Niettemin voegden marine-commentators daaraan toe: „Het kan worden gezegd, dat dit een der grootste zeeslagen is sedert het uitbreken van de oorlog."

— **Londen:** Een Noordamerikaanse zegsman zeide, dat — indien de Verenigde Landen nog niet de meerderheid in de lucht hebben in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan — er geen quaestie van kan zijn, dat zij het spoedig zullen hebben. Hieraan voegde hij toe, dat de Noordamerikaanse Marine op het ogenblik numeriek ver in de minderheid is dan de Japanners in dat gebied, doch dat deze minderheid binnen niet al te lange tijd zal worden teniet gedaan. Hij zeide verder, dat de voornaamste gevechten in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan worden gevoerd door de luchtmacht en dat de Noordamerikaanse luchtmacht beslist groeit, terwijl de Japanse luchtsterkte snel afneemt. Hij verklaarde, dat volgens alle beschikbare inlichtingen de Japanse vliegtuigenbouw niet kan hopen gelijke tred te houden met de verliezen.

— **Londen:** Lord Croft, de Parlementssecretaris van oorlog, gaf in een rede een voorzichtig optimistisch verslag van de gevechten in Egypte. Hij waarschuwde echter: „Deze slag is even belangrijk voor Rommel als voor onszelven en hij zal alles in de strijd werpen om een doorbraak te voorkomen." Hij zeide, dat de infanterie van het 8e leger „goede voortgang" maakte in het Noorden waar de drie objecten, die haar werden toegewezen, voor het grootste deel bereikt zijn en behouden". De tegenaanvallen van de As zijn afgeslagen en het is thans mogelijk, dat er openingen zijn, waardoor de Geallieerde pantserstrijdkrachten zich kunnen bewegen. „Rommels zeer ervaren pantser- en gemotoriseerde divisies wachten onze pantserstrijdkrachten af", zeide Lord Croft. Tevens herinnerde hij er zijn luisteraars aan, dat de nodige front-aanvallen hevige gevechten vereisen, „doch er is geen alternatief indien Rommels veteranen moeten worden verdreven van de dreigende stellingen zo dicht bij de Egyptische hoofdstad."

2de Suppletoire Begroting 1942.

Bij de Staten van Curaçao is een 2e Suppletoire Begroting 1942 ingediend om noodzakelijke wijzigingen aan te brengen, waarbij er echter voor gezorgd is, dat de raming der uitgaven niet stijge boven die der eigen middelen. Het eindbedrag der Begroting 1942 wordt nu gebracht op ƒ 19.211.011.—. De 2e Suppletoire Begroting 1942 voerde een bedrag van ƒ 2.077.044.— uitgaven op. Openbare Werken verhoogde zijn uitgaven met ƒ1.061.400.—.

De uitgave, bedoeld voor het toekennen van wachtgelden, onderstanden, gunstgaven, uitgaven voor de waarneming van tijdelijke opengevallen betrekkingen, toelagen, kinder- en duurtebijslagen, tijdelijke duurtebijslag 1941, tijdelijke duurtebijslag 1942 en duurtebijslag aan gepensionneerden, wordt tot een bedrag van ƒ 627.610.— bestreden uit het fonds voor bestrijding van biezondere uitgaven, welke rechtstreeks verband houden met de buitengewone tijdsomstandigheden, voor zover deze uitgaven niet uit de gewone middelen kunnen worden bestreden.

Aan de artikelen ontlenen wij nog het volgende:

De Werkkampen.

In verband met een sterke toeneming van het aantal schoolgaande jongens, ondergebracht in de werkkampen, en een vermindering van het aantal eigenlijke werkkamp-jongens, is het noodzakelijk wijziging te brengen in de op de artikelen 34 en 36 van de begroting beschikbaar gestelde credieten. Ook uit anderen hoofde is het echter gewenst gebleken deze credieten opnieuw vast te stellen.

In de eerste plaats hebben de Besturen van de werkkampen het verzoek gedaan om de dagsubsidie per jongen in verband met algemene prijsstijging te verhogen van vijftig cent tot zestig cent. De gevraagde verhoging wordt billijk geacht.

Daarnaast hebben de Besturen der werkkampen in verband met de hiervooraangeduide toeneming van het aantal schoolgaande jongens verzocht, een tegemoetkoming te mogen ontvangen in de kosten van vervoer der jongens van kamp naar school en terug. Ook dit verzoek wordt redelijk geacht.

Voor dit laatste doel ware in totaal een bedrag van ƒ. 1200,— beschikbaar te stellen. Tengevolge van een en ander dient artikel 34 met ƒ. 12.500 te worden verhoogd en artikel 36 met ƒ. 7.500,— verlaagd.

De R. K. Ambachtsschool St. Jozef.

Het Bestuur van de R. K. Ambachtsschool St. Jozef heeft gelden aangevraagd om in het belang van het onderwijs enkele machines aan te kopen. Aangezien het op de begroting uitgetrokken bedrag voor subsidie niet voldoende is om tevens deze aankoop te bekostigen, wordt deze post met ƒ. 2.500, —, zijnde de kostprijs der machines, verhoogd.

Verschillende Subsidies.

Artikel 39 wordt verhoogd met een bedrag van ƒ 37.580.—, dat bestemd is voor:

1o. een verhoging van de reeds bestaande bijdrage van het Apostolaat ter Zee met ƒ 5.000.—;

2o. een verhoging van de eveneens reeds bestaande bijdrage, aan de Afdeling Curaçao van het Nederlandse Rode Kruis met ƒ 17.100;

3o. het verlenen van een bijdrage van ƒ 480,— aan de Harmonie St. Michaël op Aruba.

4o. Het verlenen van subsidie aan de Vereniging het Wit-Gele Kruis.

ƒ 5000 voor het Apostolaat ter Zee.

Deze verhoging is opgebracht, omdat in verband met het groot aantal gegadigden onder de zeelieden de kosten voor verzorging, ontspanning en onthaal in het R.K. Zeemanshuis en de uitbreiding van de daaraan verbonden bibliotheek aanmerkelijk zijn toegenomen. Daarnaast diende de aan het Zeemanshuis verbonden logeergelegenheid, welke slechts 11 kamers en 11 bedden bevatte, aanmerkelijk te worden uitgebreid teneinde aan de regelmatig voorkomende aanvragen tot het verstrekken van slaapgelegenheid tegemoet te komen. Het Apostolaat ter Zee beschikt niet over voldoende fondsen om deze kosten te bestrijden. Het ligt in de bedoeling zolang de huidige buitengewone tijdsomstandigheden duren, dit verhoogde bedrag telkenjare op de begroting te brengen.

ƒ 17.100 meer voor het Rode Kruis.

A. De op de begroting uitgetrokken subsidie ten behoeve van de Afdeling Curaçao van het Nederlands Rode Kruis, is naast de particuliere bijdragen niet meer voldoende om de kosten van deze instelling, welke voornamelijk door het oprichten en in stand houden van volledig uitgeruste transportcolonnes en E.H.B.O. brigades aanmerkelijk is toegenomen, te bestrijden. Voor de oprichting van een transportcolonne op Aruba was onlangs een bedrag van ongeveer ƒ 20.000.— benodigd. Bij de beoordeling van de subsidie aan het „Rode Kruis" mag niet uit het oog worden verloren, dat het gebiedsdeel voor het verzorgen van zijn gewonden ingeval van vijandelijke actie grotendeels is aangewezen op deze organisatie.

B. De agent 1e klasse der burgerpolitie P[iet] Rietkerk is voor de duur van de oorlog in het belang van Curaçao, met stilstand van zijn inkomen, ter beschikking gesteld van de Afdeling Curaçao van het Nederlandse Rode Kruis teneinde o.m. te worden belast met de organisaties en de leiding van een transportcolonne op Aruba. De bezoldiging cum annexis, welke de betrokkene van gouvernementswege geniet behoort hem thans door het Rode Kruis te worden uitbetaald. Het is dezer instelling echter niet mogelijk, zulks zonder financiële steun van het Gouvernement te doen. Daarom wordt het billijk geacht het bedrag, dat de betrokkene aan inkomen geniet, in de vorm van subsidie ter beschikking van het Rode Kruis te stellen, waarmede een bedrag van ongeveer ƒ. 6.100,— genoemd is.

C. Overigens is het wenselijk gebleken, om aan de leden van de transportcolonnes, die tengevolge van oproeping inkomsten derven, een geldelijke tegemoetkoming te verlenen. Voor dit doel wordt een bedrag van ƒ 1000,— voorshands voldoende geacht.

Aangezien het niet in de bedoeling ligt de bedragen sub B. en C. bedoeld zonder meer ter beschikking van het Rode Kruis te stellen — hetgeen met de algemene subsidie wel het geval is, doch alleen de terzake door het Rode Kruis werkelijk gedane uitgaven te vergoeden, wordt het wenselijk geacht de specificatie van deze post in de begroting nader te omschrijven als volgt: „Afdeling Curaçao van het Nederlandse Rode Kruis:

a. algemene subsidie	ƒ 15.000,—
b. subsidie voor de bekostiging van gouvernementswege beschikbaar gesteld personeel	„ 6.100,—
c. tegemoetkoming aan leden van de transportcolonnes wegens het derven van inkomsten	„ 1.000,—
	ƒ 22100,—

Het bedrag onder a kan dan op de gebruikelijke wijze ter beschikking van het Rode Kruis worden gesteld, terwijl over de bedragen sub b. en c. naar behoefte kan worden beschikt.

LEVENSLUST HERSTELD KLIEREN VERJONGD IN 24 UUR.

NEDERLAND.

DE DIENSTPLICHT IN NEDERLAND.

Onlangs gaven wij het verschrikkelijke bericht dat de Duitsers waarschijnlijk in Nederland de dienstplicht zullen gaan invoeren, waardoor Nederlanders gedwongen zullen worden te gaan vechten naast hun onderdrukkers, een in de wereld-historie ongekende immoraliteit. Deze waarschijnlijkheid gaat — door een zo juist via Stockholm ontvangen bericht — toenemen. Dit bericht zegt dat in de steden officieren reeds voor deze dienstplicht zijn opgeroepen en dat het de bedoeling der Duitsers is twee honderd duizend Nederlanders dienst te doen nemen.

APOSTOLISCH VICARIUS MGR. JOANNES AERTS HERDACHT.

Radio Oranje heeft in een korte plechtigheid den op de Kei-eilanden door de Japanners vermoorden Nederlandsen Bisschop van Apollonia, Mgr. Joannes Aerts, Apostolisch Vicarius van Nieuw Guinea, en andere, daar vermoorde, Nederlandse priesters en zusters herdacht.

Minister Pieter Adriaan Kerstens hield de herdenkingsrede. Hij zeide o.a. dat Apostolisch Vicarius Joannes Aerts een van de vele Nederlandse bisschoppen was, die over de gehele wereld van Noorwegen tot Zuid-Afrika, van West-Indië tot Brits Indië te vinden zijn namelijk de Apostolisch Vicarii Willekens te Batavia, Panis te Menado, Valkenberg te Pontianak. Goumans te Bandoeng, Pessers in Timor en **Verriet in Curaçao** „Ik stel dit vast" zo zeide Minister Kerstens — „omdat het grote lof voor de Nederlandse cultuur betekent dat zovele Nederlanders gedurende een zelfde periode verkozen werden als hoofden van zulke belangrijke missie-gebieden".

NEDERLANDSE PATER OP GUADALCANAL VERMOORD.

De Japanners hebben twee Katholieke priesters en twee zusters met bajonetten doodgemarteld op Guadalcanal. Drie van de vermoorden zijn in Noordamerikaanse nationaliteit; de vierde is een Nederlander: **Pater Henri Engelbrink S.M.**, geboren in Utrecht op 28 Januari 1909.

Pater Engelbrink behoort tot het Gezelschap van Maria, in de wandeling Marist genaamd, welk Gezelschap de Missie in de Stille Oceaan voert. De Maristen hebben 3 huizen in Nederland.

DE ZEEMAN WEET ZIJN PLAATS.

De kapitein van een Nederlands koopvaardijschip, die in Londen aankwam, deelde mede, dat de Duitse Consul in de Azoren beladen met paspoorten en eerste-klas vervoerbewijzen naar Amsterdam, alsmede met duizend vriendelijke beloften Nederlandse zeelui aanspreekt om ze weer naar Nederland te krijgen. Natuurlijk — zo vertelde de kapitein — trapt geen enkele Nederlandse zeeman daar in. Een der officieren zei tot den consul: „Mijn vrouw zou me niet erg vriendelijk verwelkomen; zij zou zeggen: je taak en je plicht liggen nu op zee". Een andere zeeman maakte korter metten. Die zei: „Ik geloof dat je er verstandig aan zou doen op te donderen". Toen is de Consul maar weggegaan......

NIEUWTJES, DIE ONS INTERESSEREN.

— Ralph Hewins, de Zweedse correspondent van de Londense „Sunday Dispatch" meldt dat nu vrijwel de gehele bevolking der Nederlandse kust naar elders is overgebracht.

— Radio Oranje heeft het Nederlandse volk gewaarschuwd zo min mogelijk 's avonds te reizen, wegens aanstaande Raf-bombardementen op Nederlandse spoorlijnen en stations.

— Een Nederlandse oorlogsvlieger heeft een vijandelijk koopvaardijschip voor de Franse kust tot zinken gebracht.

— Het overlijden, in Nederland, op 75 jarige leeftijd wordt gemeld van jhr. H. Roell, oud-luitenant-generaal, oud-voorzitter van het Nederlandse Rode Kruis.

— Nederlandse patriotten hebben een grote textielfabriek te Weesp, die voor Duitsland werkte en waar grote voorraden opgeslagen lagen tot de grond doen afbranden. De rook die opsteeg was gedurende twee weken tot in Amsterdam zichtbaar.

— Te Paramaribo zijn 48 zeelieden van een getorpedeerd schip, waaronder zes Surinamers, angekomen.

— Een nieuwe wekelijkse radio-uitzending in het Nederlands van Ceylon uit is door vice-admiraal Coenraad Emile Lambert Helfrich met een korte rede ingewijd.

— De Nederlandse minister Professor Pieter Sjoerd Gerbrandy en jhr. Michiels van Verduynen hebben de vergadering van de oorlogsraad voor de Stille Oceaan, onder leiding van Churchill, bijgewoond.

— **De Nederlandse regering maakt een lijst op van oorlogsmisdadigers, die na de oorlog zullen terechtstaan. Seyss Inquart staat er als eerste op.**

— Tachtig percent van alle Nederlandse tuinbouwproducten zijn nu bestemd voor uitvoer naar Duitsland.

—Een „zwarte-markt-ham" kost nu ƒ 70.— Een kilo boter ƒ 12.—

Zie ook het artikel „Toestanden in Nederland" op de voorpagina.

— De Amsterdamse hoofdcommissaris van politie, de N.S.B.'er S. Tulp is overleden.

— De Duitsers pakken tegenwoordig Nederlandse arbeiders in treinen en voeren hen naar Duitsland. Alle schijn van „vrijwilligheid" wordt nu zelfs niet meer in acht genomen.

— Op 1 November zal Radio-Brandaris" ophouden te bestaan en worden opgenomen in „Radio Oranje".

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Wo., 28 Oct.:

Telegram Afdeling: Hr. Schaap, tel. 353, Amalia van Solmslaan 4.

Shipping & Supplies: Hr. De Roos, tel. 417, Negropont 33A.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Karsch, tel. 398, Beatrixlaan 16.

Dok Afdeling: Hr. J. v.d. Veen, tel. 431.

Biljartclub „Asiento": In verband met de proefcompetitie van de nieuwe leden delen wij den „A" klassers mede, dat zij niet op Vrijdag kunnen spelen. Den onderstaanden Heren wordt verzocht as. Vrijdag 30 October om 19.30 uur aanwezig te zien. Oversier, v. Doornen, Schalkoort, Mey, Tongerloo, Le Mair, v.d. Harst en Barends. De competitie-leider voor deze groep is de Heer De Jong. Voor verdere mededelingen betreffende de as. competitie, verwijzen wij naar het 1 November verschijnend maandblad.

Curaçaose Athletiek Bond: De kampioenswedstrijden 1942 zullen worden gehouden op Zondag 6 December as. op het terrein van de Sportclub „Asiento" te Rio Canario. Onderstaand programma zal bij voldoende deelneming worden afgewerkt: Hardlopen 100 — 200 — 400 — 800 en 1500 meter. Hordenlopen: 110 meter; Springen: ver- en hoogspringen met en zonder aanloop; polsstokhoog- en polsstokverspringen; hink-stap-sprong; estafette: 4 x 100 meter; werpen: speer, discus en kogel.

Er bestaat gelegenheid iedere Maandag, Woensdag en Vrijdag te oefenen op het C.B.L.O.-terrein aan het Rif met materiaal van de C.A.B.

SPORT - RUBRIEK.

Officiële Mededelingen

van

„De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD UITSLAGEN

Van Zondag 25 Oct. 1942.

A-Klasse	S.U.B.T. 1 — Jong Curaçao 1	2—1.
Res.A-Klasse	Jong Holland 2 — Scherpenheuvel 2	3—1.

Toegelaten als Bondsscheidsrechter de heer O. Corsica, Hendrikssteeg No. 19, Alhier.

De verenigingen worden eraan herinnerd de elftalopgave over de maand November tijdig in te sturen.

MEDEDELING AAN DE HEREN SCHEIDSRECHTERS.

Woensdag 4 November e.k. 's avonds om 20 uur precies, vergadering in het R.K. Zeemanshuis, Klipstraat 49, alhier. Bij verhindering gelieve kennis te geven aan J. C Viejou, Joh. van Walbeeckplein 15.

STAND VAN DE COMPETITIE 1942.

A-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten	gem.
Jong Holland 1	5	4	1	0	14	3	9	1.80
Independiente 1	5	4	1	0	17	5	9	1.80
S.U.B.T. 1	4	3	0	1	12	8	6	1.50
Scherpenheuvel 1	5	2	2	1	16	8	6	1.20
Atlanta 1	5	2	2	1	12	9	6	1.20
Jong Curaçao 1	5	2	0	3	9	12	4	0.80
Volharding 1	5	1	0	4	9	12	2	0.40
Transvaal 1	5	1	0	4	7	13	2	0.40
Arsenal 1	5	0	0	5	3	22	0	0.00
Res.A-Klasse:								
Jong Holland 2	4	4	0	0	18	1	8	2.00
S.U.B.T. 2	3	2	0	1	9	6	4	1.33
Jong Curaçao 2	4	2	0	2	16	14	4	1.—
Independiente 2	3	1	0	2	9	10	2	0.66
Scherpenheuvel 2	3	1	0	2	7	9	2	0.66
Atlanta 2	5	1	0	4	8	27	2	0.40

Het BESTUUR.

DANKBETUIGING

Namens de familie betuigen ondergeteekenden hierbij hartelijk dank aan allen, die blijk gaven van belangstelling gedurende de ziekte en bij het overlijden van **Helena Wawau.**

A. N. Locadia, J. L. Trappenberg (Aruba) 4531

GEBOREN:

TÉLÉMAQUE BERNARD PHILOMÈNE

broertje van

EDITH STOFFER

SANARORIUM 25—10—'42 4532